

Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia

Hyväksytty Kirkon eläkerahaston johtokunnassa 17.6.2021

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet	3
3 Ilmastostrategian tavoitteet ja työkalut	6
Työkalu 1: Hiilijalanjäljen vähentäminen	8
Työkalu 2: Ilmastoratkaisut	9
Työkalu 3: Vaikuttaminen	10
4 Ilmastonmuutostyöskentely eri omaisuusluokissa	11
4.1 Likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset	12
4.2 Epälikvidit osake- ja korkosijoitukset	13
4.3 Valtionlainasijoitukset	13
4.4 Reaaliomaisuussijoitukset	14
4.4.1 Kiinteistösijoitukset	14
4.4.2 Metsäsijoitukset	15
4.4.3 Infrastruktuurisijoitukset	16
4.5 Absoluuttisen tuoton sijoitukset	16
5 Ilmastoraportointi	16

1 Johdanto

Ilmastonmuutos on yksi aikamme megatrendeistä, ja sillä on myös keskeinen rooli YK:n määrittelemissä Kestävän kehityksen tavoitteissa. Kyseessä on globaali muutosilmiö, joka tulevaisuudessa vääjäämättä vaikuttaa maailman yhteiskuntiin ja talouksiin. Ilmastonmuutos iskee ensin ja voimakkaammin jo nyt kaikkein haavoittuvammassa asemassa oleviin ihmisiin ja ympäristöihin.

Ilmastonmuutoksen hidastamiseksi ihmiskunnan tulee vähentää kasvihuonekaasujen tuottamista ilmakehään. Kansainvälinen yhteisö on hyväksynyt Pariisin ilmastokokouksessa 2015 tavoitteeksi pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkiä toimiin, joilla lämpeneminen saataisiin rajattua alle 1,5 asteen. Tämä tavoite edellyttää nopeita päästövähennyksiä. Osana ilmastoneutraaliin talouteen siirtymistä tulee huomioida myös siirtymän oikeudenmukaisuus. Tukea pitää kohdistaa alueille, toimialoille ja työntekijöille, joilla on edessään suurimmat haasteet. Sijoittajat voivat vaikuttaa ilmastonmuutokseen ja kokonaispäästöihin kannustamalla yrityksiä vähähiiliseen liiketoimintaan sekä rahoittamalla ilmastoratkaisuja.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on mukana kantamassa vastuuta ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Kirkon energia- ja ilmastostrategia *Hiilineutraali kirkko 2030* asettaa kirkolle ja seurakunnille konkreettiset tavoitteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja kestävämmän elämäntavan edistämiseksi. Hiilineutraali kirkko 2030-strategian mukaan kirkon sijoitustoiminnassa huomioidaan ilmastotavoitteet, eikä kirkko tee suoria sijoituksia fossiilisia polttoaineita tuottaviin yhtiöihin.

Kirkon eläkerahasto julkaisi ensimmäisen ilmastostrategiansa vuonna 2016 ja on johdonmukaisesti työskennellyt salkun hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Vuonna 2020 eläkerahaston osake- ja yrityslainasalkku oli ISS ESG:n¹ ilmastoanalyysin perusteella linjassa 1,9 °C lämpenemisen kanssa vuoteen 2050 mennessä, kun taas vertailuindeksillä sama luku oli 2,9 °C. On kuitenkin tärkeää, että eläkerahasto jatkossa kiinnittää päästöihin huomiota koko salkun tasolla, kehittää strategiaa eri omaisuuslajien osalta ja kannustaa yrityksiä, varainhoitajia ja päätöksentekijöitä muutokseen.

Kirkon eläkerahaston johtokunta hyväksyi eläkerahaston uuden ilmastostrategian 17.6.2021. Ilmastostrategiassa määritetään Kirkon eläkerahaston sijoitussalkun ilmastotavoitteet sekä toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Ilmastostrategiaa päivitetään säännöllisesti ja tavoitteet arvioidaan uudelleen tuoreen tutkimustiedon sekä sijoitusympäristön mahdollisten muutosten mukaisesti. Strategian valmisteluun osallistui Kirkon eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen työryhmä.

2 Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet

Ilmastonmuutoksen tuomat muutokset asettavat sijoittajalle uudenlaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Käytännössä tämä tarkoittaa, että yritysten ja valtioiden tapa hallita ilmastonmuutosta vaikuttaa Kirkon eläkerahaston sijoitustoiminnan tuottoon ja riskikehitykseen yli ajan. Eläkerahaston ilmastonmuutostyöskentely on osa sijoitustoiminnan strategiaa ja riskienhallintaa. Eläkerahaston keskeinen tehtävä on huolehtia kirkon työntekijöiden eläkkeiden rahoituksesta myös tulevaisuudessa.

---

¹ Ulkopuolisen palveluntarjoajan vuosittain tekemä ilmastovaikutusanalyysi Kirkon eläkerahaston sijoituksista.

Ilmastonmuutoksen taloudelliset vaikutukset maailman eri markkinoihin ja toimialoihin ovat moniulotteiset ja vaihtelevat eri ilmaston lämpenemisskenaarioiden mukaan. Ilmastonmuutoksen tuomat riskit ovat erityisen kriittiset korkeiden kasvihuonekaasupäästöjen toimialoilla, kuten yhteiskuntapalveluiden, perusteellisuuden ja energian puolella.

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -määritelmän mukaan ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit jaetaan vähähiiliseen talouteen siirtymiseen liittyviin *siirtymäriskeihin* sekä ilmaston lämpenemisestä johtuviin *fyysisiin riskeihin*. Siirtymäriskit liittyvät regulaation muutoksiin, teknologiseen kehitykseen, markkinakäyttäytymiseen ja maineriskiin. Fyysiset riskit ovat suoraan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä, ja ne jaetaan akuutteihin ja kroonisiin riskeihin. Ilmastonmuutoksen mukanaan tuomia *tuottomahdollisuuksia* ovat mm. sijoittaminen yrityksiin, jotka kehittävät teknologioita ilmastonmuutoksen hillintään tai muita vähähiiliseen talouteen siirtymistä helpottavia ratkaisuja.

- *Siirtymäriskeillä* tarkoitetaan vähähiilisempään tulevaisuuteen siirtymisestä johtuvia riskejä, ja ne kohdistuvat usein korkeiden hiilidioksidipäästöjen aloihin, kuten fossiilisiin polttoaineisiin, energiantuotantoon, auto- ja kuljetusalaan sekä sementti- ja terästeollisuuteen. Esimerkiksi energiantuotannon näkökulmasta on merkityksellistä, onko tulevaisuuden energia tuotettu uusiutuvalla energialla (vihreä) vai fossiilisilla polttoaineilla (ruskea). Fossiilisia polttoaineita omistavat yritykset puolestaan voivat huomata omaisuutensa arvon putoavan vähähiiliseen talouteen siirtymisen takia.

Eryisesti poliittiset päätökset ilmastoasioissa ja lainsäädännön muutokset saattavat haastaa vanhoja liiketoimintamalleja. Yleensä mitä myöhemmin poliittisia muutoksia tehdään, sitä suuremmat niiden vaikutukset ovat muun muassa rahoitusmarkkinoille. Uusien teknologiainnovaatioiden voidaan katsoa tuovan suuria mahdollisuuksia, mutta myös olevan suuri riski yrityksille, jotka eivät pysty uudistamaan liiketoimintamallejaan. Siirtymäriskeihin lasketaan myös markkina- ja maineriskit, jotka koskevat esimerkiksi asiakkaiden muuttuneita kulutustapoja ja tottumuksia. Siirtymäriskien ominaispiirre on se, että niitä on hyvin vaikea ennustaa.

Laajempi näkökulma siirtymäriskien määrittämiseen on tarkastella yritysten ilmastostrategioita. Tarkoituksena on arvioida, kuinka hyvin yritysten strategiat ovat linjassa kansainvälisten ilmastotavoitteiden kanssa, ja mitkä ovat niiden valmiudet reagoida ilmastonmuutokseen. Yrityksen strategian vajavaisuuden voidaan katsoa lisäävän erityisesti pitkän aikavälin riskejä. Varainhoitajia pitää kannustaa käyttämään resursseja yhä enemmän yritysten ilmastostrategian arviointiin. Eryisesti Science Based Targets (SBT) -aloitteen mukaisia ilmastotieteeseen perustuvia tavoitteita asettaneiden yritysten voidaan katsoa olevan Pariisin ilmastopimuksen mukaisella polulla.

Yrityksen ilmastostrategian arvioinnin lisäksi sijoittajille on saatavilla eri palveluntarjoajien kehittämiä mittareita, joiden avulla voi kokonaisvaltaisesti arvioida yrityksen valmiuksia toimia vähähiilisessä ympäristössä. Tällaiset mittarit ovat luonteeltaan eteenpäin katsovia, jonka vuoksi ne tukevat hyvin perinteisiä, ainoastaan nykyhetken perustuvia hiilijalanjälkilaskelmia.

- *Fyysisillä riskeillä* tarkoitetaan suoraan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä, kuten kuivuutta tai äärimmäisiä sääilmiöitä. Fyysiset riskit voivat olla joko kroonisia, kuten kuivuus ja nouseva merenpinta, tai akuutteja, kuten esimerkiksi myrskyt. Kirkon eläkerahastolle oleellisia fyysisiä riskejä lyhyellä aikavälillä ovat esimerkiksi yritysten omaisuuden tai kiinteistöihin kohdistuvat sääilmiöt, jotka saattavat alentaa omaisuuden arvoa. Tämän lisäksi esimerkiksi vakuutusyhtiöomistusten riskit kasvavat

äärimmäisten sääilmiöiden yleistyessä. Pidemmällä aikavälillä oleelliset riskit liittyvät yrityksen toimialaan, sijaintiin tai toimintaan alueella, jolla esiintyy kroonisia fyysisiä riskejä. Esimerkiksi kuivuuden takia yrityksen toimintaedellytykset voivat heikentyä tai merenpinnan nousun seurauksena kiinteistöomaisuus voi menettää arvonsa.

Ilmatoriskeillä ja -mahdollisuuksilla on taloudellisia vaikutuksia, joiden tunnistaminen voi johtaa muutoksiin sijoitusstrategiassa, strategisessa allokaatiossa, sijoituskohteiden poissulkuihin sekä vuoropuheluun yritysten, varainhoitajien ja päätöksentekijöiden kanssa. Ilmatoriskien taloudellisia vaikutuksia voivat olla esim. tuotanto- ja operatiiviset häiriöt, toimitusketjun häiriöt, tase-erien arvonmenetykset, fyysiset vahingot, vakuutusmaksujen nousu, muutokset resurssien ja tuotannon hinnoissa ja kulutuskäyttäytymisessä. Kuvassa 1 on tiivistetty TCFD-mallin mukainen riskikehikko ja riskienhallinnan näkökulmat Kirkon eläkerahaston sijoitusten osalta.

	Riskityypit	Käytännön riskit	Riskienhallintaesimerkkejä
SIIRTYMÄ	Regulaatoririski syntyy mahdollisesti kiristyvistä sääntelystä, joka voi tarkoittaa esimerkiksi hiiliveroa, päästöoikeuksia ja raportointivelvollisuutta.	-Hiili-intensiivisen yrityksen kustannukset kasvavat hiiliveron takia -Yrityksen omistamien fossiilisten polttoaineiden varantojen arvo voi laskea	-Poissulkeminen -Hiilijalanjäljen pienentäminen -Kiristyvän sääntelyn huomiointi osana sijoitusprosessia
	Teknologiariski syntyy maailman muuttuessa. Aiemmin parhaaksi todetut teknologiset ratkaisut voidaan korvata paremmilla vaihtoehdoilla.	-Yrityksen tuotteen teknologia ei ole tarpeeksi resurssitehokas, eikä se käytä riittävästi resursseja tuotekehitykseen -Yrityksen tuotantolaitosten arvo voi laskea niiden vanhentuneen teknologian seurauksena	-Fossiilisen polttoaineiden varantojen seuraaminen -Teknologisen kehityksen seuraaminen osana sijoitusprosessia -Yrityksen tutkimus- ja tuotekehitysbudjetin seuraaminen -Yritysten resurssitehokkuuden seuranta
	Markkinariski syntyy kasvaneesta epävarmuudesta ja mahdollisesti siitä johtuvasta hintaheilahteluista.	-Yrityksen budjetointi vaikeutuu energian ja raaka-aineiden hintojen heilahtelun takia	-Yritysten toimitusketjujen hallinnan seuraaminen
	Maineriski syntyy muuttuvista asiakaspreferensseistä ja markkinatoimijoiden odotuksista.	-Yrityksen ilmastotoimet voidaan katsota riittämättömiksi, jolloin asiakkaat suosivat kilpailijoiden tuotteita	-Yrityksen ilmastotavoitteiden kunnianhimoisuus ja niiden seuranta
FYYSINEN	Akuuteilla fyysisillä riskeillä tarkoitetaan useammin tapahtuvia ja luonteeltaan vakavampia sääilmiöitä, kuten tulvia ja hirmumyrskyjä.	-Yrityksen tuotantolaitokset tai toiminta sijaitsee alueella, jolla esiintyy useammin tulvia tai muita sääilmiöitä, jotka aiheuttavat taukoja tuotannossa tai fyysisistä vahinkoa omaisuudelle -Vakuutusyhtiöiden riskit kasvavat useammin tapahtuvien sääilmiöiden takia	-Kiinteistö-, infrastruktuuri- ja metsäsijoitusten tarkastelu fyysisten riskien näkökulmasta -Vakuutusyhtiöomistusten ja niiden riskien seuraaminen -Fyysisten riskien sisällyttäminen osaksi sijoitusprosessia osakesijoituksissa
	Kroonisilla fyysisillä riskeillä tarkoitetaan pitkäaikaisia muutoksia ilmastossa, jonka seurauksena keskilämpötilat kohoavat ja merenpinta nousee.	-Kiinteistöt voivat menettää arvoaan, mikäli ne ovat liian lähellä nousevaa merenpintaa -Kuivuuden takia tuotanto ja kasvatus voi olla yhä hankalampaa esimerkiksi maataloustuotteiden osalta	-Fyysisten riskien tason seuraaminen koko sijoitussalkun tasolla -Yritysten kannustaminen huomioimaan fyysiset riskit ja reagoimaan niihin -Monikansallisten toimitusketjujen riskien tarkastelu

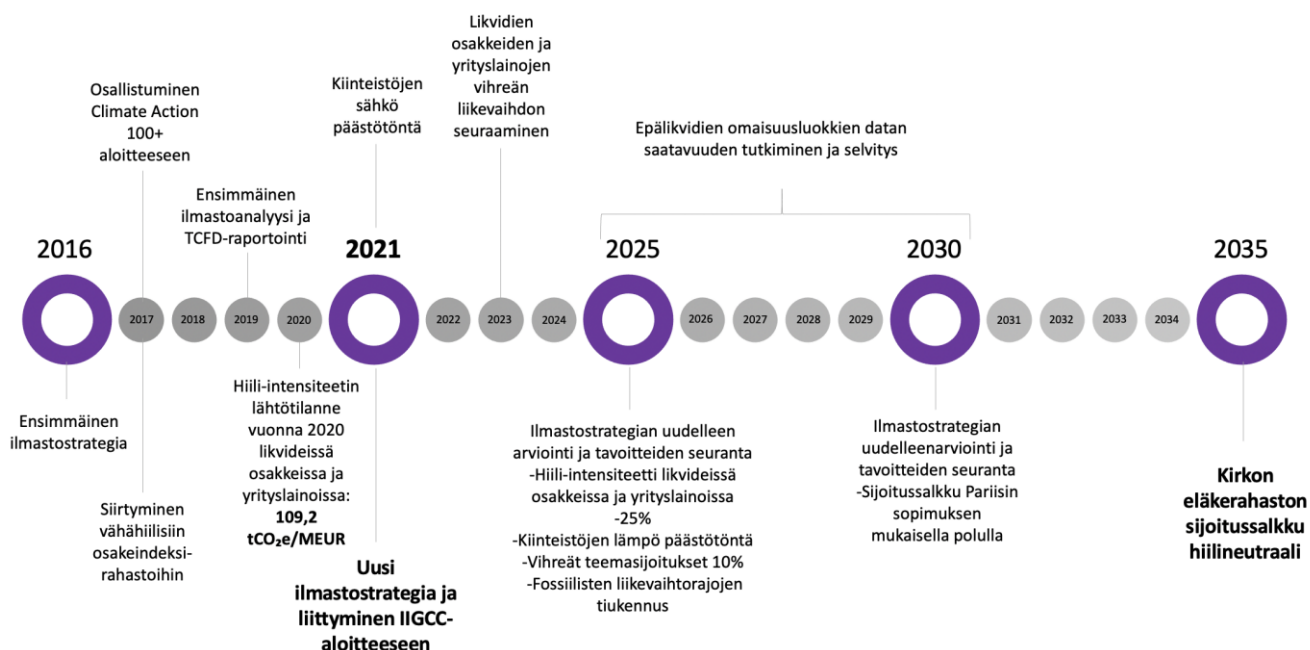
Kuva 1: Ilmatoriskit ja riskienhallinta Kirkon eläkerahaston sijoitusten osalta.

3 Ilmastostrategian tavoitteet ja työkalut

Kirkon eläkerahaston tavoite on johdonmukaisesti vähentää sijoitustoimintansa hiilijalanjälkeä yli ajan. Kirkon eläkerahasto tavoittelee hiilineutraalia sijoitussalkkua vuoteen 2035 mennessä, edellyttäen että sijoitusympäristö mahdollistaa sen.

Suomen valtion hiilineutraaliustavoite tähtää vuoteen 2035, mutta suurin osa maailmassa asetetuista kansallisista ja yrityskohtaisista hiilineutraaliustavoitteista kohdistuu vuosille 2040–2060, tai niitä ei ole vielä edes asetettu. Tämä asettaa haasteita eläkerahaston globaalisti hajautetulle sijoitussalkulle, jossa pääosa sijoituksista tehdään rahastosijoitusten kautta. Kaikkien rahastojen sijoitusstrategiat eivät tule täysin vastaamaan eläkerahaston ilmastostrategiaa, ja suuri osa varainhoitajista tähtää hiilineutraaliin sijoitustoimintaan vasta vuoteen 2050 mennessä.

Käytännössä hiilineutraali sijoitusstrategia perustuu epävarman tulevaisuuden varaan, ja siksi eläkerahaston tulee tarkastella asetettuja tavoitteita ja ilmastotyökaluja säännöllisin väliajoin. Ilmastodatan kattavuus ja vertailtavuus on edelleen rajallista, mikä lisää epävarmuustekijöitä ainakin lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Hallittu hiilijalanjäljen pienentäminen ja sijoitusten riittävä hajautus ovat olennainen osa eläkerahaston riskienhallintaa.

Kuva 2: Kirkon eläkerahaston tiekartta hiilineutraaliuteen.

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi eläkerahasto on tunnistanut kolme pääasiallista ilmastomuutostyökalua: hiilijalanjäljen vähentäminen, ilmatoratkaisuihin sijoittaminen ja vaikuttaminen. Työkalut ja niiden toteutustavat vaihtelevat eri omaisuusluokkien mukaan. Seuraavassa taulukossa on kuvattu eläkerahaston käyttämiä työkaluja, sekä niihin liittyvät käytännön toimenpiteet ja seurantamittarit:

Työkalu 1: Hiilijalanjäljen vähentäminen

TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Salkun hiiliriskin seuranta	KER tekee vuosittaisen ilmastoanalyysin, skenaarioanalyysin ja vastuullisuusseulonnan likvidistä osake- ja yrityslainasalkusta.	-Hiili-intensiteetti -Fossiilisten polttoaineiden osuus yritysten liikevaihdosta -Yritysten ilmastostrategian arviointi -Epätavanomaisiin fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä liiketoiminta -Carbon Risk Rating -mittari -Akuutit ja krooniset fyysiset riskit -Yhteiskuntapalvelusektorin uusiutuva ja fossiilinen kapasiteetti sähkön tuotannossa -Energiatoimialan ja kaivosteollisuuden fossiilisten omistusten/varantojen määrä (potentiaaliset tulevaisuuden päästöt) -Ympäristöön liittyvät normirikkomukset
Varainhoitajavalinta ja seuranta	KER suosii ilmastonmuutosperiaatteita noudattavia ja niistä läpinäkyvästi raportoivia varainhoitajia. KER suosii hiilineutraalustavoitteeseen sitoutuneita varainhoitajia.	-Ilmastoperiaatteita ja TCFD-suosituksia noudattavien varainhoitajien määrä/osuus -Julkisten sitoutumisten määrä/osuus
Poissulkevat kriteerit	KER poissulkee fossiilisia polttoaineita suorissa sijoituksissa. KER seuraa varainhoitajien ja rahastojen fossiilisia poissulkukriteerejä.	-Poissulkevien strategioiden mukaan sijoitetun varallisuuden osuus -Fossiilisten sijoitusten kartoitus rahastoissa

Työkalu 2: Ilmastoratkaisut

TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Teemasijoitukset	KER lisää vihreiden teemasijoitusten osuutta eri omaisuusluokissa.	-Teemasijoitusten osuus koko sijoitusvarallisuudesta ja eri omaisuusluokista
Vihreät ratkaisut osana yritysten liikevaihtoa	KER seuraa likvidien osake- ja yrityslainasijoitusten vihreän liikevaihto-osuuden kehitystä.	-Tulossa: EU:n vihreän taksonomian mukaisten sijoitusten osuus ja mahdolliset muut vihreän liikevaihdon mittarit

Työkalu 3: Vaikuttaminen

TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Yritykset	KER kannustaa salkkuyrityksiä laatimaan ilmastonmuutosstrategiota, -raportointia ja asettamaan tavoitteita hiiliriskin vähentämiseksi.	-Yritysten kanssa käytyjen ilmastokeskustelujen määrä ja tulokset -Yritysten osuus, joilla riittävä ilmastostrategia
Varainhoitajat	KER kannustaa varainhoitajia huomioimaan ilmatoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn.	-Varainhoitajien kanssa käytyjen ilmastokeskustelujen määrä ja tulokset -Varainhoitajien ilmastokeskustelut yritysten kanssa, määrä ja tulokset
Muu vaikuttaminen ja yhteistyö	KER osallistuu vaikuttamiseen ja ilmastoyhteistyöhön viranomaisten, päätöksentekijöiden, järjestöjen, yritysten ja muiden sijoittajien kanssa.	-Vaikuttamistoimenpiteiden määrä ja tulokset

Taulukko 1: Kirkon eläkerahaston käyttämät ilmastotyökalut ja mittarit.

Työkalu 1: Hiilijalanjäljen vähentäminen

Kirkon eläkerahaston hiilijalanjäljen vähentämiseen kuuluu salkun hiiliriskin seuranta, varainhoitajien ilmastonmuutostyöskentelyn arviointi valinta- ja seurantavaiheessa sekä poissulkevien kriteerien käyttäminen fossiilisten polttoaineiden osalta.

▪ Salkun hiiliriskin seuranta

Eläkerahaston tärkein väline sijoitussalkun hiiliriskin seuraamiseksi on vuosittain tehtävä ilmastoanalyysi, skenaarioanalyysi sekä vastuullisuusseulonta likvidistä osake- ja yrityslainasalkusta. Tämä analyysi sisältää esimerkiksi seuraavia tietoja:

- sijoitusten hiili-intensiteetti sekä painotettu hiili-intensiteetti² (tCO₂e/Meur myynti)
- sijoitusten absoluuttinen hiilijalanjälki (tCO₂e) Scope 1,2 ja 3 päästöt
- fossiilisten polttoaineiden osuus yritysten liikevaihdosta
- yritysten ilmastostrategian arviointi (SBT-mukaiset tavoitteet)
- epätavanomaisiin fossiilisiin polttoaineisiin liittyvää liiketoimintaa tekevät yritykset
- yritysten valmius tulevaisuudessa toimia vähähiilisessä yhteiskunnassa (Carbon Risk Rating-mittari)
- sijoituksiin vaikuttavat akuutit ja krooniset fyysiset ilmatoriskit
- yhteiskuntapalvelusektorin uusiutuva ja fossiilinen kapasiteetti (%) sähkön tuotannossa
- fossiilisten polttoaineiden omistukset/varannot (potentiaaliset tulevaisuuden päästöt GtCO₂)
- ympäristöön liittyvät normirikkomukset
- kivihiihikaivostoimintaa tai fossiilisiin polttoaineisiin liittyvää liiketoimintaa harjoittavien yritysten osuus salkusta.

Eläkerahaston ilmastoanalyysi kattaa toistaiseksi vain likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset. Tavoitteena on sisällyttää analyysiin mukaan muita omaisuuslajeja, kun alan analyysityökalut ja mittarit kehittyvät. Toistaiseksi eläkerahasto seuraa muiden omaisuuslajien ilmastonmuutostyöskentelyä ja -raportointia vuosittaisen ESG-kyselylomakkeen kautta.

▪ Varainhoitajavalinta ja seuranta

Kirkon eläkerahasto sijoittaa pääosin ulkoisten varainhoitajien kautta. Eläkerahasto ei siis lähtökohtaisesti analysoi yksittäisiä yrityksiä, vaan ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien identifiointi tapahtuu pääasiassa sijoitusstrategia- ja varainhoitaja/rahastotasolla. Eläkerahasto suosii ilmastonmuutosperiaatteita noudattavia ja niistä läpinäkyvästi raportoivia rahastoja ja varainhoitajia. Lisäksi varainhoitajien julkinen sitoutuminen hiilineutraaliustavoitteeseen on nostettu tärkeäksi kriteeriksi rahastovalinnassa. Eläkerahasto seuraa kaikkien varainhoitajiensa ja rahastojensa ilmastonmuutostyöskentelyä ja -osaamista vuosittaisen ESG-kyselyn kautta.

▪ Poissulkevat kriteerit

Eläkerahasto välttää yrityksiä, joilla on ilmastonmuutoksesta johtuva merkittävä taloudellinen riski, ja joiden toiminta ei ole linjassa hiilineutraalin kehityspolun kanssa. Eläkerahasto on fossiilisten polttoaineiden osalta määritellyt poissulkevat kriteerit, joita käytetään suorien sijoitusten hoidossa.

² Painotettu hiili-intensiteetti indikoi rahaston sijoituskohteiden hiilidioksidipäästöt tonneissa, suhteessa miljoonan euron myyntiin. Luku huomioi sijoituskohteiden painot rahastossa ja on vertailukelpoinen osake- ja yrityslainarahastojen välillä. Hiili-intensiteetti puolestaan huomioi sijoittajan omistuosuuden yrityksessä, mutta ei sen painoa rahastossa.

Lisäksi monet eläkerahaston käyttämistä sijoitusrahastoista poissulkevat fossiilisista polttoaineista hyötyviä yrityksiä.

Eläkerahaston poissulkevat kriteerit **suorissa sijoituksissa** ovat:

- Kaivosteollisuuden ja yhteiskuntapalvelusektorin yhtiöt, joissa yli 15 prosenttia yhtiön liikevaihdosta tulee energian tuottamiseen käytettävästä hiilestä.
- Energiatoimialan yhtiöt, joissa yli 15 prosenttia yhtiön liikevaihdosta tulee energian tuottamiseen käytettävästä hiilestä, öljystä tai maakaasusta.
- Energiatoimialan yhtiöt, joilla on epätavanomaisiin fossiilisiin polttoaineisiin liittyvää liiketoimintaa (>0 % liikevaihdosta): vesisärötys, arktinen öljynporaus, liuskeöljy/kaasu tai öljyhiikka.
- Turvetta energiantuotantoon tuottavat ja käyttävät yhtiöt (>5 % liikevaihdosta).

Yhtiö voi välttää poissulkemisen, mikäli sillä on näyttöä fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisestä. Tähän kuuluu selkeä suunnitelma luopua fossiilisista polttoaineista ja vastaavasti lisätä uusiutuvien energialähteiden ja siihen liittyvien projektien osuutta. Nämä arviot tehdään tapauskohtaisesti.

Suurin osa eläkerahaston käyttämistä **varainhoitajista ja rahastoista** on poissulkenut sijoitussalkustaan hiilikaivosyhtiöt ja hiilivoimasta merkittäväällä tavalla hyötyvät sähköyhtiöt. Osalla on vielä laajemmat poissulkukriteerit käytössä fossiilisten polttoaineiden kohdalla. Eläkerahasto seuraa varainhoitajien ja rahastojen poissulkevia kriteerejä ja niiden kehittymistä vuosittaisen ESG-kyselyn avulla. Rahastojen poissulkukriteerien odotetaan kehittyvän yleistyvien hiilineutraaliustavoitteiden myötä. Eläkerahastolla on mahdollisuus vaikuttaa rahastoyhtiöiden sijoituskriteereihin osana jatkuvaa vuoropuhelua.

Työkalu 2: Ilmastoratkaisut

Kirkon eläkerahaston ilmastoratkaisuihin kuuluu valikoidut teemarahastot ja sijoittaminen vihreisiin ratkaisuihin.

▪ Teemarahastot

Kirkon eläkerahasto haluaa panostaa toimintaan, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia ja siihen sopeutumista. Samalla luodaan uusia tuottomahdollisuuksia. Eläkerahaston tavoitteena on lisätä ns. vihreiden teemasijoitusten osuutta eri omaisuusluokissa. Mahdollisia teemoja ovat esimerkiksi:

- uusiutuva energia
- vihreät joukkovetkikirjalainat
- metsä
- ilmastonmuutos
- vesi
- energiatehokkuus
- resurssitehokkuus
- vihreä kuljetus

- kestävä maanviljelys
- kiertotalous

Eläkerahasto seuraa vuosittain teemasijoitusten ja siihen liittyvien sijoitussitoumusten osuutta koko sijoitusvarallisuudesta sekä eri omaisuusluokista. Teemarahastojen luokittelun tukena käytetään SFDR-tiedonantoasetusta, jonka mukaisesti artikla 9:n mukaisilla rahastoilla on suora myönteinen vaikutus ympäristöön ja yhteiskuntaan. Tavoitteena on, että vihreiden teemasijoitusten osuus olisi 10 prosenttia koko sijoitusvarallisuudesta vuoteen 2025 mennessä (4,4 % vuonna 2020).

- Vihreät ratkaisut osana yritysten liikevaihtoa

Osana vastuullisen sijoittamisen työskentelyä eläkerahasto kannustaa varainhoitajia ja sijoitusrahastoja sijoittamaan yrityksiin, jotka ovat omalla toimialallaan edelläkävijöitä kestävien liiketoimintamallien kehittämisessä. Eläkerahaston tavoitteena on aloittaa osake- ja yritysainasijoitusten vihreän liikevaihto-osuuden seuraaminen, kun EU:n taksonomia vihreästä liiketoiminnasta valmistuu kokonaisuudessaan. Lisäksi eläkerahasto jatkaa muiden datapalveluntarjoajien kehittämien vihreän liikevaihdon mittarien tutkimista ja tarvittaessa käyttöönottamista. Tietoja tullaan käyttämään sijoitussalkun seurannassa ja jatkuvassa keskustelussa varainhoitajien kanssa. Tavoitteena on vihreän liikevaihto-osuuden kasvattaminen.

Työkalu 3: Vaikuttaminen

Vaikuttamistoiminnan avulla Kirkon eläkerahasto kantaa vastuunsa omistajana ja varmistaa sijoituskohteiden kestävä arvonkehityksen pidemmällä aikavälillä. Jotta tämä olisi mahdollista, sijoituskohteina olevien yritysten on toimittava pitkäjänteisesti ja hallittava riskit omistajien etujen mukaisesti. Mikäli vaikuttaminen yrityksen tai varainhoitajan kanssa ei tuota toivottua tulosta, eläkerahasto voi eskaloitistategiana³ lisätä sijoituskohteen seurantalistalle, vähentää sijoituksia tai myydä kohteen pois.

Eläkerahaston lähtökohtana on vaikuttaa niin yrityksiin, varainhoitajiin kuin päätöksentekijöihin globaalien ilmastonmuutostavoitteiden edistämiseksi. Eläkerahasto seuraa käytyjen vaikuttamiskeskustelujen määrää ja tuloksia, ja raportoi näistä vuosittain vastuullisen sijoittamisen toimintakertomuksessaan.

- Yritykset

Eläkerahasto kannustaa seuraavin keinoin yrityksiä laatimaan ilmastonmuutosstrategiota, siihen liittyvää raportointia ja asettamaan tavoitteita hiiliriskin vähentämiseksi:

- vaikuttamalla vuosittaisen ilmastoskenaarioanalyysin tulosten pohjalta
- vaikuttamalla ympäristöön liittyvien normirikkomusten pohjalta
- vaikuttamalla ennakoivasti eri teemahankkeiden kautta
- osallistamalla sijoittajien ilmastoaloitteisiin ja yhteistyöfoorumeihin kuten CDP, Climate Action 100+ ja IIGCC

---

³ Eskaloitistategian tarkoitus on saada vaikuttamisen kohteelta lisää huomiota vaikuttamiskeskustelulle ja sen tavoitteille.

- äänestämällä yhtiökokouksissa yhteistyössä varainhoitajien kanssa ja vaikuttamalla kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden puolesta.
- Varainhoitajat
Eläkerahasto kannustaa seuraavin keinoin varainhoitajia huomioimaan ilmatoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn:
  - vaikuttamalla vuosittaisen ilmastoskenaarioanalyysin tulosten pohjalta
  - vaikuttamalla ympäristöön liittyvien normirikkomusten pohjalta
  - vaikuttamalla vuosittaisen ESG-kyselyn tulosten pohjalta
  - käymällä jatkuvaa dialogia ilmastomuutosasioista tapaamisissa.
- Muu vaikuttaminen ja yhteistyö
Eläkerahasto osallistuu vaikuttamiseen ja ilmastoyhteistyöhön viranomaisten, päätöksentekijöiden, järjestöjen, yritysten ja muiden sijoittajien kanssa. Esimerkkejä mahdollisista vaikuttamistoimenpiteistä:
  - osallistuminen vastuullisen sijoittamisen foorumeihin kuten Finsif ja PRI
  - osallistuminen ilmastomuutoksen ytimessä toimiviin yhteistyöjärjestöihin kuten CDP ja IIGCC
  - osallistuminen sijoittajien ilmastoaloitteisiin ja julkisiin kannanottoihin
  - osallistuminen ilmastokeskusteluun eläketoimijoiden yhteistyöelimissä kuten Eläkesäätiöyhdistys ja Tela.

4 Ilmastomuutostyöskentely eri omaisuusluokissa

Kirkon eläkerahaston määrittämiä ilmastomuutostyökaluja käytetään mahdollisuuksien mukaan kaikissa omaisuusluokissa. Eläkerahasto käyttää pääsääntöisesti sijoitusrahastoja sijoitustoiminnassaan, joten sijoituskohteina olevien yritysten arviointi ja valinta tapahtuu ulkopuolisten varainhoitajien toimesta. Siksi eläkerahaston sijoitusyksikön tehtävä on valita menestyviä, vastuullisesti toimivia rahastoja ja varainhoitajia yhteistyökumppaneikseen ja tehdä yhteistyötä heidän kanssaan ilmastomuutosstrategian tavoitteiden saavuttamiseksi ja siihen liittyvän toiminnan kehittämiseksi. Eläkerahasto suosii rahastoja ja varainhoitajia, jotka ovat asettaneet hiilineutraaliustavoitteita omalle sijoitustoiminnalleen.

OMAIUUSLUOKAT	ILMASTOTYÖKALUT		
	Hiilijalanjäljen vähentäminen	Ilmastoratkaisut	Vaikuttaminen
Likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset	X	X	X
Epälikvidit osake- ja korkosijoitukset	X	X	X
Valtionlainasijoitukset	X	X	X
Kiinteistösijoitukset	X		X
Metsäsijoitukset	X	X	X
Infrastruktuurisijoitukset	X	X	X
Absoluuttisen tuoton sijoitukset		X	X

Kuva 3: Yhteenveto eläkerahaston ilmastotyökalujen käytöstä eri omaisuusluokissa. Merkintä tarkoittaa, että työkalu on käytössä kyseisessä omaisuusluokassa. Työkalujen käyttö ja muoto vaihtelevat sijoituksittain.

4.1 Likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset

Tässä osiossa likvidit osakkeet ja yrityslainat käsitellään yhdessä, koska sijoituskohteina ovat usein samat yritykset. Yrityslainojen osalta on hyvä huomioda, että vihreät yrityslainat kohdistetaan tiettyihin vihreät kriteerit täyttäviin hankkeisiin. Osakesijoituksissa osakkeenomistajalla on erilaiset oikeudet vaikuttamistoiminnan osalta kuin yrityslainasijoittajalla. Tästä esimerkkinä on yhtiökokousosallistuminen.

Toistaiseksi harvan yrityksen toiminta on hiilineutraalia, ja ilmastonmuutosratkaisuja tarjoavia yrityksiä on vähän. Siksi Kirkon eläkerahaston ja sen varainhoitajien tärkein tehtävä tässä vaiheessa on arvioida yritysten päästövähennystavoitteita, sekä seurata ja tukea yritysten siirtymätavoitteita. Lähtökohtaisesti eläkerahasto **suosii yrityksiä, jotka ovat hiilineutraalilla kehityspolulla viimeistään vuoteen 2050 mennessä**, ja kannustaa muita yrityksiä kehittämään ilmastotyöskentelyään.

Yritysten siirtymä- ja hiilineutraaliustavoitteiden arviointi voi sisältää seuraavia kriteerejä. Kriteerien osalta tulee huomioida toimiala- ja maantieteelliset eroavuudet.

- Pitkäaikainen, vähintään vuoteen 2050 tähtäävä hiilineutraaliustavoite, joka perustuu ilmastotieteellisiin laskelmiin (Science-Based Targets, SBT).
- Lyhyen ja keskipitkän aikavälin päästövähennyslinjaukset 2050 hiilineutraaliustavoitteen mukaisesti.
- Nykyinen hiili-intensiteettikehitys on linjassa globaalin hiilineutraaliustavoitteen 2050 kanssa (scope 1,2 ja relevantit scope 3 päästöt).
- Uskottava investointisuunnitelma tai liiketoimintamalli tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Tulovirrat ja pääomamenot ovat linjassa asetettujen tavoitteiden kanssa.
- Selkeät hallinnolliset vastuut tavoitteista ja siirtymästä.
- Johdon palkitsemisella on yhteys tavoitteiden ja investointisuunnitelmien laatimiseen sekä toteuttamiseen.
- Scope 1,2 ja relevanttien scope 3 päästöjen raportointi.

Lisäksi eläkerahaston tavoitteena on **lisätä sijoituksia ilmastonmuutosratkaisuja** tarjoaviin yrityksiin ja rahastoihin, ja **kasvattaa vihreitä sekä kestäväen kehityksen hankkeita edistävien yrityslainojen osuutta**. EU:n vihreän taksonomian mukainen toiminta on osa näiden sijoitusten arviointia.

Eläkerahasto **poissulkee suoria sijoituksia yrityksiin, jotka merkittäväällä tavalla hyötyvät fossiilisista polttoaineista** ja niiden käytöstä (tarkempi määritelmä luvussa 3). Eläkerahasto seuraa säännöllisesti osake- ja yrityslainasijoitustensa fossiilisia poissulkukriteerejä. Mikäli rahastolla on fossiilisiin polttoaineisiin liittyviä omistuksia, tulee varainhoitajalta edellyttää niiden osalta selkeää näkemystä liiketoiminnan kehittymisestä siirtymätavoitteiden mukaisesti. Passiivisissa osakeindeksisijoituksissa eläkerahasto käyttää rahastoja, jotka muiden vastuullisuuskriteerien lisäksi huomioivat yritysten siirtymätavoitteita osana ilmastonmuutosta. Osakeindeksirahastojen osalta suositaan EU Paris-Aligned Benchmark (EU PAB) tai EU Climate Transition Benchmark (EU CTB) -vertailuindeksejä.

Vaikuttaminen on myös keskeinen ilmastotyökalu eläkerahaston likvideissä osake- ja yrityslainasijoituksissa. Eläkerahasto kannustaa *varainhoitajia* huomioimaan ilmastoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn.

Eläkerahaston tavoitteena on vaikuttaa suoraan *yrityksiin ja toimialoihin*, jotka eivät vielä ole hiilineutraalilla kehityspolulla, ja jotka tarvitsevat tukea esimerkiksi päästöjen raportoinnissa. Vaikuttamista tehdään yhteistyössä eläkerahaston varainhoitajien kanssa, sijoittaja-aloitteiden tai erityisten teemahankkeiden kautta. Keskeinen osa eläkerahaston vaikuttamistoiminnan suunnittelua on selkeiden tavoitteiden asettaminen ja mahdollisen eskalointistrategian miettiminen. Eläkerahasto pyrkii vaikuttamistoiminnassaan ensisijaisesti keskittymään toimialoihin, jotka ovat kriittisimmässä asemassa globaalien ilmastomuutostavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaisia toimialoja ovat esimerkiksi yhteiskuntapalvelut, perusteollisuus- ja energiatoimiala, kiinteistöt ja rakentaminen sekä pankki- ja rahoitusala. Vaikuttamisen kohteena voi myös olla valittuja korkean hiili-intensiteetin yrityksiä, joilla on merkittävä paino eläkerahaston sijoitussalkussa, tai yrityksiä, joilla muilla tavoin on merkittävä osuus salkun ilmastovaikutusten kokonaisarviointissa.

Yhtiökokousäänestäminen suorissa osakeomistuksissa on eläkerahastolle keskeinen vaikuttamiskanava. Yrityksen ilmastotyöskentelyyn liittyvien esitysten tekeminen tai tukeminen on mahdollinen tapa vaikuttaa yhtiökokouksissa. Koska eläkerahaston yhtiökokousäänestäminen tapahtuu yhteistyössä osakemandaateista vastaavien varainhoitajien kanssa, vaikuttaminen tulee suunnitella yhdessä näiden varainhoitajien kanssa. Osakerahastojensa osalta eläkerahasto selvittää vuosittain rahastojen yhtiökokousosallistumiset ja äänestystilastot, mukaan lukien mahdolliset ilmastomuutokseen liittyvät esitykset ja äänestykset.

4.2 Epälikvidit osake- ja korkosijoitukset

Epälikvideissä osake- ja korkosijoituksissa Kirkon eläkerahasto pyrkii hiilineutraaliuteen **suosimalla** rahastomanagereita, jotka tunnistavat ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvät riskit sekä mahdollisuudet. Eläkerahasto **kannustaa** rahastomanagereita ottamaan huomioon ilmastonäkökohdat osana sijoitus- ja vaikuttamiskäytäntöjään, asettamaan toiminnalleen hiilineutraaliustavoitteita, ja raportoimaan sijoitussalkussa mahdollisesti olevista ilmastomuutoksen taloudellisista riskeistä ja mahdollisuuksista (TCFD-raportointikehikon mukaan). Eläkerahasto seuraa rahastomanagereiden ilmastotyöskentelyn edistymistä vuosittaisen ESG-kyselyn kautta.

Epälikvideihin korkosijoituksiin kuuluvat myös eläkerahaston **vaikuttavuussijoitukset**. Vaikuttavuusrahastojen kohteena on sijoituksia, joiden tarkoituksena on tehdä mitattavissa olevaa positiivista sosiaalista ja ympäristöllistä muutosta sijoitustuottojen rinnalla. Osa rahastojen vaikuttavuudesta liittyy suoraan ilmastomuutostekoihin (YK:n kestävä kehityksen tavoite 13). Vaikuttavuussijoitusten kautta eläkerahasto pystyy kanavoimaan rahoitusta erityisesti kehittyviin maihin ja hankkeisiin, jotka edistävät paikallisia ilmastoratkaisuja ja lisäävät ihmisten toimeentulomahdollisuuksia ilmastomuutoksen siirtymävaiheessa.

4.3 Valtionlainsijoitukset

Hiilineutraaliustavoite valtionlainsijoituksissa tarkoittaa, että valtiolliset ja julkiset liikkeeseenlaskijat ovat sitoutuneet työskentelemään päästöjen vähentämiseksi Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Toistaiseksi hyvin harva valtio on linjassa näiden tavoitteiden kanssa, mikä rajoittaa sijoitusuniversumia. Kehittyneiden ja kehittyvien valtioiden ilmastomuutossitoumukset ja niihin liittyvät hiilineutraaliustavoitteet voivat poiketa toisistaan, tai tavoitteita ei ole vielä asetettu.

Kirkon eläkerahasto pyrkii yhteistyössä varainhoitajiensa kanssa **arvioimaan liikkeeseenlaskijoiden ilmastonmuutossitoumuksia**. Tavoitteena on **kannustaa** varainhoitajia sisällyttämään ilmastonäkökohdat osaksi sijoituspäätöksentekoa ja huomioimaan erityisesti ilmastonmuutossitoumusten vaikutukset liikkeeseenlaskijoiden pitkän aikavälin riskiprofiileihin. Valtioiden ilmastonmuutossitoumusten arvioinnissa voi hyödyntää julkisia pisteytysmalleja ja indeksitietoja.

Lisäksi eläkerahasto huomioi **vihreiden ja SDG-joukkovelkakirjalainojen** tuomia ilmastoratkaisuja osana hiilineutraaliustavoitettaan, ja kannustaa tällaisten liikkeeseenlaskujen lisäämiseen. Eläkerahaston työkalupakkiin kuuluu myös **vaikuttaminen** varainhoitajiin, valtioiden päätöksentekuelimiin sekä muihin päätöksentekijöihin.

4.4 Reaaliomaisuussijoitukset

Kirkon eläkerahaston reaaliomaisuussijoituksiin kuuluvat kiinteistö-, metsä- ja infrastruktuurisijoitukset.

4.4.1 Kiinteistösijoitukset

Rakennusala ja kiinteistöt muodostavat jopa 40 % maailman energiankulutuksesta ja kasvihuonekaasupäästöistä, ja tällä sektorilla on siten merkittävä rooli globaalin hiilineutraalistavoitteiden saavuttamisessa. Hiilineutraaliustavoite kiinteistösijoituksissa tarkoittaa, että kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja siirrytään uusiutuvan energian käyttöön. Uudisrakentamisessa vihreitä kriteerejä tulee huomioida jo kiinteistön suunnitteluvaiheessa. Kiinteistöjen ympäristösertifikaatit, kuten BREEAM ja LEED, tukevat kestäväää rakentamista. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla *fyysisillä riskeillä* kuten äärisäämiöillä, voi olla merkittävä vaikutus kiinteistöomaisuuteen ja ne tulee siksi huomioida osana riskiarviointia.

Suorat kiinteistösijoitukset

Eläkerahaston kiinteistöjen hiilijalanjälki sisältää hiilidioksidipäästöt, jotka aiheutuvat kiinteistöjen lämmön, sähkön, jäähdytyksen ja veden kulutuksesta, sekä kiinteistön käytöstä tulevista jätteistä. Kiinteistöjen hiilidioksidipäästöt muodostuvat pääasiassa sähköstä ja lämmityksestä aiheutuvasta energiankulutuksesta, jota voidaan alentaa parantamalla kiinteistöjen energiatehokkuutta. Eläkerahaston tavoitteena on vähentää suorien kiinteistösijoitusten hiilidioksidipäästöjä siten, että kaikkien **kiinteistöjen käyttämä lämpö on päästötöntä vuoteen 2025 mennessä**. Eläkerahaston kiinteistöjen käyttämä sähkö on jo päästötöntä. Jatkossa eläkerahasto seuraa kiinteistöjen jätteistä aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä ja siihen liittyviä kompensatiomahdollisuuksia.

Kiinteistöjen hankintavaiheessa eläkerahasto teettää tarpeelliset selvitykset huomioiden myös vastuullisuusnäkökulmat. Selvityksissä arvioidaan muun muassa maaperään, energiatehokkuuteen, hallintoon ja päävuokralaisten taustoihin liittyviä seikkoja. Myös kestäviä liikennemuotoja, kohteen sijaintia joukkoliikenteen näkökulmasta sekä elinkaarikustannusten hallintaa arvioidaan. Uudisrakentamisessa on mahdollista näiden asioiden lisäksi huomioida muita innovatiivisia ratkaisuja sekä laatia elinkaarilaskelmia kiinteistölle.

Eläkerahasto edistää johdonmukaisesti kiinteistösijoitusten vastuullisuutta ja ilmastonäkökohtia. Lähtökohtana on, että jokainen kiinteistö on perusjärjestelmien ja säätöjen osalta hyvässä kunnossa, sekä toimii tehokkaasti ja suunnitellusti. Eläkerahaston tavoitteena on seurata kaikkien kiinteistöjen kulutustietoja (mm. sähkö, lämpö,

vesi, jäte) säännöllisesti. Mikäli seurannassa havaitaan poikkeamia, selvitetään, mistä poikkeama johtuu ja millä toimenpiteillä kulutusta voidaan alentaa. Ympäristösertifiointeja suositaan, jos sellainen on mahdollista toteuttaa esimerkiksi uuden rakennushankkeen osalta. Myös vaikuttaminen vuokralaisiin on keskeisessä asemassa päästöjen vähentämiseksi, ja uusiin vuokrasopimuksiin lisätään kohta vastuullisuusnäkökohtien huomioimisesta. Tavoitteena on jatkossa suunnitella koordinoitu vuokralaistyytyväisyyskysely kaikille vuokralaisille.

Kiinteistörahastot

Eläkerahasto edistää johdonmukaisesti kiinteistörahastojen vastuullisuutta ja ilmastonäkökohtia. Kiinteistörahastojen valinnassa ja seurannassa eläkerahasto huomioi, miten rahastomanageri on sisällyttänyt ilmastomuutokseen liittyvät näkökohdat sijoitusprosessiin ja kiinteistökohteisiin. Eläkerahasto **kannustaa** rahastomanagereita **asettamaan sijoitustoiminnalleen hiilineutraaliustavoitteita**, jotka sisältävät konkreettisia toimia esimerkiksi kiinteistökohteiden hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi. Eläkerahasto **seuraa managereiden ilmastotyöskentelyn edistymistä** vuosittain kiinteistörahastojen vastuullisuutta arvioivan ESG-kyselyn sekä rahastojen omien GRESB-raporttien avulla.

4.4.2 Metsäsijoitukset

Metsillä on merkittävä rooli ilmastomuutoksen hillinnässä. Metsät ja muu biomassa sitovat hiilidioksidia ilmakehästä ja toimivat merkittävänä hiilinieluinä. Maailmanlaajuisesti metsien häviäminen mm. maatalouden laajentumisen ja rakentamisen vuoksi on yksi suurimpia kasvihuonekaasujen päästölähteitä. Ilmastomuutoksen tuomilla fyysisillä riskeillä, kuten äärisäämiöillä ja keskilämpötilan muutoksilla, voi olla merkittävä vaikutus metsäomaisuuteen.

Eläkerahaston ilmastostrategian tavoitteena on **lisätä sijoituksia ilmatoratkaisuihin** eli ns. vihreisiin sijoituksiin. Metsäsijoitukset lukeutuvat tähän sijoituskategoriaan. Vihreä luokittelu ei ole itsestäänselvyys metsäsijoituksissa, vaan ilmastomuutoksen hillinnän näkökulmasta metsien hiilinieluvaiikutusta tulee kasvattaa. Käytännössä puuston kasvun tulee olla poistumaa suurempi. Voidaan myös metsittää alueita, jossa metsää ei ole kasvanut. Lisäksi kestäväällä metsänhoidolla voi parantaa talousmetsän hiilitasetta. Mitä paremmin metsät kasvavat, sitä enemmän ne sitovat myös ilmakehässä olevaa hiilidioksidia. Kasvattamalla korkealaatuista tukkipuuta, hiili sitoutuu myöhemmin mahdollisimman pitkäaikaisiin tuotteisiin, kuten rakennusmateriaaleihin. EU:n vihreän taksonomian mukainen toiminta on osa metsäsijoitusten arviointia.

Luontoarvojen säilyttäminen on osa kokonaiskestävää metsätaloutta. Metsäsertifikaateilla, kuten FSC ja PEFC, voidaan varmistaa vastuullista metsänhoitoa ja biodiversiteetin säilyttämistä. Eläkerahaston tavoitteena on 100 prosentin sertifiointiaste kaikissa metsäsijoituksissa. Metsämaasta jätetään täysin talouskäytön ulkopuolelle pitkällä aikavälillä vähintään FSC-kriteerien vaatima 5 prosenttia pinta-alasta. Suomen metsälain mukaiset erityisen arvokkaat luontokohteet ovat automaattisesti suojeltuja.

Talousmetsän omistajana eläkerahaston tavoitteena on toimia pitkäaikaisena omistajana ja hoitaa metsää vastuullisesti. Biodiversiteetin huomioiminen metsätiloilla on tärkeä lähtökohta, ja metsän kasvu- sekä hiilensidontalaskelmia tehdään vuosittain. Vihreää energiatuotantoa voidaan edesauttaa esimerkiksi vuokraamalla maata vastuullisille tuulivoimarakentamisen toimijoille. Metsillä on myös merkitystä ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi, ja metsien virkistyskäyttöä tulee huomioida monipuolisesti.

4.4.3 Infrastruktuurisijoitukset

Infrastruktuurihankkeiden rakentamisesta ja käytöstä aiheutuu ympäristölle ja yhteiskunnalle merkittäviä vaikutuksia niin päästöjen, raaka-aineiden käytön kuin paikallisen lähiympäristön muokkaamisen osalta. Infrastruktuurisijoitusten elinkaari on pitkä, joten sijoitusanalyysissä on välttämätöntä ottaa huomioon myös kestäväan kehitykseen liittyvät tekijät. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi ilmastonmuutokset tuomat fyysiset vaikutukset, ympäristölainsäädännön muutokset, demografiset trendit, luonnonvarojen ehtyminen, biodiversiteetti ja yhteiskuntakohtaiset kriisit ja konfliktit. Eri infrastruktuurihankkeilla on omat haasteensa ja mahdollisuutensa ennakoida ja kohdata edellä mainittuja tulevaisuuden skenaarioita.

Infrastruktuurisijoituksissa Kirkon eläkerahasto pyrkii hiilineutraaliuteen **suosimalla rahastomanagereita, jotka tunnistavat ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumiseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet**. Uusissa infrastruktuurisijoituksissa pääpaino on uusiutuvassa energiassa ja siihen liittyvissä ratkaisuissa. Eläkerahasto **välttää sijoitusstrategioita, jotka altistuvat merkittävästi ilmastonmuutoksen riskeille**.

4.5 Absoluuttisen tuoton sijoitukset

Absoluuttisen tuoton sijoituksissa Kirkon eläkerahasto pyrkii selvittämään, miten rahastomanagerit toiminnassaan ottavat huomioon ilmastonäkökohdat osana sijoitustoimintaansa. Eläkerahasto **kannustaa** rahastoja ja niiden kohdeyrityksiä raportoimaan ilmastonmuutoksen taloudellisista riskeistä ja mahdollisuuksista TCFD-raportointikehikon mukaan. Vuosittainen ESG-kysely on tärkeä työkalu, jonka avulla eläkerahasto pyrkii viestimään odotuksistaan ja kannustamaan vastuullisen sijoittamisen systemaattiseen kehitystyöhön. Omaisuusluokasta löytyy yhä kattavammin myös temaattisia rahastoja, jotka pyrkivät hyötymään ilmastonmuutosten tuomista mahdollisuuksista. Eläkerahasto seuraa uusia temaattisia sijoitusmahdollisuuksia tuotetarjonnan kehittyessä.

5 Ilmastoraportointi

Kirkon eläkerahasto raportoi vuosittain ilmastonmuutosstrategian mukaisen toiminnan ja tavoitteiden edistymisestä. Tämä raportointi on osa eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen toimintakertomusta, jonka Kirkon eläkerahaston johtokunta hyväksyy vuosittain. Eläkerahaston ilmastonmuutosraportointi noudattaa TCFD-suosituksia. TCFD eli Task Force on Climate-related Financial Disclosures on G20-maiden Financial Stability Boardin asettama asiantuntijatyöryhmä, joka on laatinut ilmastonmuutosraportointiin liittyvät vapaaehtoiset suositukset yrityksille ja sijoittajille. TCFD-suositukset kattavat ilmastonmuutokseen liittyviä asioita hallinnon, strategian, riskienhallinnan sekä mittareiden ja tavoitteiden näkökulmasta.

KIRKON ELÄKERAHASTO

Eteläranta 8
PL 210
00131 Helsinki
vaihde 09 180 21